

**IZVJEŠĆE
O KORIŠTENJU FINANCIJSKIH SREDSTAVA
DOBIVENIH OD PRODAJE EMISIJSKIH JEDINICA
STAKLENIČKIH PLINOVA PUTEM DRAŽBI U
REPUBLICI HRVATSKOJ U 2015. GODINI**

Zagreb, ožujak 2017.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	3
2. ALOKACIJA FINANCIJSKIH SREDSTAVA DOBIVENIH OD PRODAJE EMISIJSKIH JEDINICA STAKLENIČKIH PLINOVA PUTEM DRAŽBI	7
2.1. Obnovljivi izvori energije	7
2.2. Povećanje energetske učinkovitosti.....	10
2.3. Smanjenje emisija stakleničkih plinova u prometu.....	13
2.4. Smanjenje emisija stakleničkih plinova u neenergetskim sektorima	17
2.5. Istraživanje i razvoj, stručna podrška	19

1. UVOD

Zakonska osnova za izradu Izvješća o korištenju financijskih sredstava dobivenih od prodaje emisijskih jedinica stakleničkih plinova putem dražbi u Republici Hrvatskoj u 2015. godini je članak 100. stavak 7. Zakona o zaštiti zraka (Narodne novine, br. 130/11 i 47/14; u daljnjem tekstu: Zakon).

Republika Hrvatska je danom pristupanja Europskoj uniji (u daljnjem tekstu: EU) stekla pravo uključivanja u centralnu dražbovnu platformu radi prodaje emisijskih jedinica stakleničkih plinova putem dražbi u okviru sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova EU. Temeljem članka 99. stavka 4. Zakona o zaštiti zraka Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o dražbovatelju za obavljanje poslova dražbe emisijskih jedinica i izboru dražbenog sustava (Narodne novine, broj 84/14). Odlukom je utvrđeno da se Republika Hrvatska od 1. siječnja 2013. godine priključila na europski sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova te da se kao dražbeni sustav za provođenje dražbe koristi zajednička dražbena platforma EU. Odlukom se također imenuje Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (u daljnjem tekstu: Fond) za dražbovatelja koji u ime Republike Hrvatske obavlja poslove dražbe emisijskih jedinica stakleničkih plinova. Sukladno Odluci, Ministarstvo zaštite okoliša i energetike (u daljnjem tekstu: MZOE) (tadašnje Ministarstvo zaštite okoliša i prirode) i Fond sklopili su Ugovor kojim pobliže uređuju međusobna prava i obveze u vezi provođenja dražbe emisijskih jedinica (KLASA: 351-01/15-01/1005, URBROJ: 517-06-1-2-16-11 od 3. veljače 2016. godine).

Republika Hrvatska je, nakon prihvaćanja dražbovatelja od strane Europske energetske burze (EEX - European Energy Exchange) te odobravanja sudjelovanja u svojstvu dražbovatelja u primarnim dražbama emisijskih jedinica stakleničkih plinova od strane Europske klirinške kuće za trgovinu robom (ECC - European Commodity Clearing AG), uvrštena u Kalendar dražbi za 2015. godinu te je od ukupnog volumena EU emisijskih jedinica u 2015. godini na Republiku Hrvatsku raspoređeno ukupno 11.397.500 emisijskih jedinica, što uključuje i zadržane emisijske jedinice stakleničkih plinova iz 2013. i 2014. godine.

Odredbama Zakona propisano je da se financijska sredstva ostvarena prodajom emisijskih jedinica na dražbi koriste strogo namjenski u skladu s planom korištenja financijskih sredstava dobivenih od prodaje emisijskih jedinica putem dražbi kojeg donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog MZOE. Također je propisano da se dio sredstava prikupljenih na primarnim dražbama uplaćuje u državni proračun Republike Hrvatske za pokrivanje troškova administriranja sustava trgovanja emisijskim jedinicama, za upravne poslove, poslove funkcioniranja Registra Unije, poslova dražbovatelja, Nacionalnog sustava za praćenje emisija stakleničkih plinova i drugih poslova vezanih za klimatske promjene i to u visini 5% prikupljenih sredstava, s izuzetkom 2014. i 2015. godine kada se odvajalo 15% sredstava.

S time u vezi, ostvareni prihod u 2015. godini po osnovi trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova putem dražbi iznosio je ukupno **662.216.766,14 HRK**, od čega je u Fond uplaćeno **589.457.134,90 HRK**, a u državni proračun Republike Hrvatske **71.281.919,19 HRK**. Iznos od **1.148.393,93 HRK** uplaćen je u 2016. godini u državni proračun, iako se odnosi na prihode od dražbi zaprimljene u 2015. godini. Iznos od **329.318,12 HRK** plaćen je od strane Fonda u svrhu podmirivanja troškova bankovnih transakcija.

Imajući u vidu pravilnu i učinkovitu upotrebu financijskih sredstava s ciljem ublažavanja posljedica klimatskih promjena i smanjenja emisija stakleničkih plinova kroz mjere

ublažavanja i prilagodbe, Vlada Republike Hrvatske donijela je 26. studenoga 2014. godine Odluku o donošenju Plana korištenja financijskih sredstava dobivenih od prodaje emisijskih jedinica putem dražbi u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2014. do 2016. godine (Narodne novine, broj 140/14) izmijenjenu Odlukom o donošenju Izmjena i dopuna Plana korištenja financijskih sredstava dobivenih od prodaje emisijskih jedinica putem dražbi u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2014. do 2016. godine (Narodne novine, broj 12/2017; u daljnjem tekstu: Plan) od 02. veljače 2017. godine. Plan je sastavni dio Odluke. Odlukom je Vlada Republike Hrvatske zadužila MZOE i Fond za provedbu Plana.

Na temelju proračuna količina emisijskih jedinica za Republiku Hrvatsku, pretpostavke o kretanju cijene, te zakonskim odredbama o raspodjeli sredstava, Planom se procijenio očekivani prihod od prodaje emisijskih jedinica u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2014. do 2016. godine u iznosu od okvirno 726 milijuna HRK.

Plan alokacije sredstava razrađen je po prioritetnim područjima, sukladno namjenama korištenja raspoloživih sredstava predviđenih Zakonom, a mjere su grupirane u sedam područja.

Prijedlog raspodjele prihoda po prioritetnim mjerama

Oznaka mjere	Mjera	Ukupno planirano financiranje do 2016.	Predložena postotna raspodjela [%]
OI	Ukupno obnovljivi izvori energije	24.000.000	3,3 %
EU	Ukupno energetska učinkovitost (bez sektora prometa)	622.000.000	85,7 %
PR	Ukupno promet	53.000.000	7,3 %
OT	Ukupno otpad	23.000.000	3,2 %
IR	Ukupno istraživanje i razvoj i stručna podrška	4.000.000	0,5 %
	UKUPNO	726.000.000	100,00%

U 2015. godini prihodi ostvareni od prodaje emisijskih jedinica putem dražbi utrošeni su:

- za programe i projekte zaštite okoliša 23.778.138,49 HRK i
- za programe i projekte energetske učinkovitosti 362.751.378,38 HRK,

što čini ukupno **386.529.516,87 HRK**. Fond je u 2015. godini započeo s namjenskim trošenjem sredstava dobivenih iz dražbovnih prava sukladno Planu po prvi put. U tom trenutku nije postojala mogućnost usklađivanja aktivnosti Fonda definiranih Programom rada i Financijskim planom Fonda u smislu naziva i opsega provedbe, a time ni mogućnost uspostave sustava zasebnog praćenja realizacije sredstava dobivenih iz dražbovnih prava od strane Fonda. Isto se stoga provodilo u okviru redovnog praćenja izvršenja Financijskog plana Fonda te Programa rada za 2015. godinu.

Tablica 1. Ostvareni rashodi od trgovanja emisijskim jedinicama u 2015. godini po aktivnostima Financijskog plana Fonda, s poveznicama na mjere iz Plana

Aktivnost Financijskog plana Fonda	Oznaka mjere iz Plana	Ostvareni rashodi od trgovanja emisijskim jedinicama u 2015. godini
Poticanje izbjegavanja i smanjenja nastajanja otpada	OT-2	12.661.791,36
Zaštita, očuvanje i poboljšanje kakvoće zraka, tla, vode i mora	IR-17, IR-18, IR-20, IR-21	2.869.508,89
Ostali projekti i programi zaštite okoliša	OT-2	8.064.847,09
Oporaba otpada i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada	OT-2	154.600,00
Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području zaštite okoliša	OT-1	27.391,15
Programi i projekti zaštite okoliša		23.778.138,49
Provedba energetske pregleda i sustavno gospodarenje energijom	EU-2	124.971,41
Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije	OI-1, OI-2, OI-3, OI-4, OI-komb., EU-4	13.288.392,75
Poticanje održive gradnje	EU-2, EU-4	3.740.660,83
Poticanje čistijeg transporta	PR-1, PR-2, PR-3, PR-4, PR-5	34.262.348,06
Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području energetske učinkovitosti	IR-21	72.843,97
Potpore provedbi klimatsko-energetske politike	IR-7	534.896,25
Program obnove javnih zgrada - provedba	EU-5	30.614.038,84
Program obnove višestambenih zgrada - provedba	EU-1, EU-2	55.929.711,22
Program obnove zgrada javnog sektora - financiranje izrade energetske pregleda, energetske certifikata	EU-5	1.822.313,10
Program obnove višestambenih zgrada – sufinanciranje izrade energetske pregleda, energetske certifikata i projektne dokumentacije	EU-2	18.829.279,95
Program obnove obiteljskih kuća	EU-4	187.783.880,16
Provedba nacionalnih energetske programa	EU-3	15.748.041,84
Programi i projekti energetske učinkovitosti		362.751.378,38
UKUPNO ZAŠTITA OKOLIŠA I ENERGETSKA UČINKOVITOST		386.529.516,87

Iz tablice 1. vidljivo je da ne postoji jasna korelacija između aktivnosti iz Financijskog plana Fonda i mjera Plana, odnosno da postoje određena preklapanja između različitih aktivnosti i mjera. Radi navedenog je za potrebe izrade ovog Izvješća provedena detaljna analiza svih projekata po kojima je Fond ostvarivao rashode od trgovanja emisijskim jedinicama u 2015. godini, njih ukupno 24.057, te je utvrđeno izvršenje po prioritetnim mjerama u 2015. godini u odnosu na Plan, kako je prikazano u tablici 2.

Tablica 2. Izvršenje prioriternih mjera u 2015. godini u odnosu na Plan

Oznaka mjere	Mjera	Planirano financiranje do kraja 2016. godine [HRK]	Planirana postotna raspodjela po prioriternoj mjeri do kraja 2016. godine [%]	Izvršenje po mjerama u 2015. godini [HRK]	Izvršenje po mjerama u 2015. godini [%]
OI	Obnovljivi izvori energije	24.000.000,00	3,49%	12.316.421,99	51,32%
EU	Energetska učinkovitost	622.000.000,00	90,41%	315.564.868,11	50,73%
PR	Smanjenje emisija u sektoru prometa	53.000.000,00	7,70%	34.262.348,06	64,65%
OT	Gospodarenje otpadom	23.000.000,00	3,34%	20.908.629,60	90,91%
IR	Istraživanje i razvoj, stručna podrška	4.000.000,00	0,58%	3.477.249,11	86,93%
UKUPNO:		726.000.000,00	100,00%	386.529.516,87	53,24%

Opis načina korištenja dražbovnih prihoda u 2015. godini po prioriternim mjerama Plana daje se u nastavku. S obzirom na velik broj pojedinačnih projekata, isti su unutar mjera grupirani prema predmetu dodjele sredstava.

U tablicama kojima se prikazuje raspodjela dražbovnih prihoda u 2015. godini po određenoj prioriternoj mjeri prikazani su sljedeći podaci:

- broj realiziranih projekata, koji označava broj projekata po kojima je ostvarena financijska realizacija (isplate sredstava) u 2015. godini,
- odobrena sredstva za projekte po kojima je ostvarena financijska realizacija (isplate sredstava) u 2015. godini,
- isplaćena sredstva u 2015. godini.

U tablicama kojima se prikazuje izvršenje određene prioriternne mjere u 2015. godini u odnosu na Plan, prikazani su sljedeći podaci:

- ukupno planirano financiranje do kraja 2016. godine - prijedlog, odnosno iznos alocirani Planom,
- ukupno isplaćena sredstva u 2015. godini,
- ostvarena postotna raspodjela isplaćenih sredstava u 2015. godini po pojedinačnim mjerama unutar prioriternne mjere,
- izvršenje u 2015. godini po pojedinačnim mjerama unutar prioriternne mjere, za one mjere za koje su Planom određeni iznosi pojedinačni alocirani iznosi.

Detaljni opisi projekata i programa koje sufinancira Fond dostupni su na mrežnim stranicama Fonda www.fzoeu.hr.

2. ALOKACIJA FINANCIJSKIH SREDSTAVA DOBIVENIH OD PRODAJE EMISIJSKIH JEDINICA STAKLENIČKIH PLINOVA PUTEM DRAŽBI

2.1. Obnovljivi izvori energije

Nacionalni ciljevi u pogledu povećanja udjela obnovljivih izvora energije do 2020. godine postavljeni Strategijom energetskog razvoja Republike Hrvatske, te detaljnije razrađeni Nacionalnim akcijskim planom za obnovljive izvore energije zahtijevaju postizanje udjela od 20% obnovljivih izvora energije u ukupnoj finalnoj potrošnji energije u 2020. godini, koji se treba ostvariti uz 39% obnovljivih izvora energije u proizvodnji električne energije (uključujući velike hidroelektrane), 10% obnovljivih izvora energije u prometu i 19,6% obnovljivih izvora energije za grijanje i hlađenje.

U svrhu ostvarenja doprinosa za postizanje nacionalnih ciljeva, Planom je definirana prioritetna mjera obnovljivi izvori energije za čiju je provedbu alocirano 24.000.000,00 HRK za razdoblje od 2014. do 2016. godine kroz poticanje četiri pojedinačne mjere.

Sukladno mjerama iz Plana, Fond je u 2015. godini za projekte korištenja obnovljivih izvora energije isplatio sredstva u iznosu od 12.316.421,99 HRK. Ukupan broj pojedinačnih projekata iznosi 69. U tablici 3. dan je prikaz raspodjele državnih prihoda u 2015. godini po prioritetnoj mjeri obnovljivi izvori energije za projekte po kojima je izvršena realizacija sredstava u 2015. godini.

Tablica 3. Raspodjela državnih prihoda u 2015. godini po prioritetnoj mjeri obnovljivi izvori energije

Oznaka	Mjera	Broj realiziranih projekata	Odobrena sredstva u 2015. godini [HRK]	Isplaćena sredstva u 2015. godini [kn]
OI-1	Poticanje primjene autonomnih fotonaponskih sustava	15	5.664.911,98	2.498.418,03
OI-2	Poticanje primjene Sunčevih toplinskih kolektora	28	5.272.141,35	3.061.815,95
OI-3	Poticanje primjene kotlova na krutu biomasu	16	6.827.994,79	6.131.685,62
OI-4	Poticanje primjene dizalica topline	5	883.431,07	504.363,73
	Kombinacija OI mjera	5	790.105,70	120.138,66
UKUPNO :		69	19.438.584,89	12.316.421,99

Opis načina korištenja državnih prihoda u 2015. godini po pojedinačnim mjerama unutar ove prioritetne mjere daje se u nastavku. Specifičnost poticanja obnovljivih izvora energije od strane Fonda odnosi se na činjenicu da se mjere korištenja obnovljivih izvora energije većinom ne sufinanciraju kao zasebni projekti, već najčešće kao jedne od mjera u sklopu, primjerice, energetske obnove zgrada ili se pak u projektu kombinirano ugrađuje više različitih obnovljivih tehnologija. Radi navedenog, u ovom trenutku nije moguće dati preciznu kvantifikaciju u smislu broja projekata po pojedinačnoj mjeri unutar ove prioritetne mjere.

• OI-1: Poticanje primjene autonomnih fotonaponskih sustava

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 2.498.418,03 HRK

Postavljanje samostalnih fotonaponskih elektrana Fond potiče sufinanciranjem projekata programa "ruralne elektrifikacije" 40 kućanstava u Republici Hrvatskoj koja nemaju pristup električnoj energiji, iako se u njima boravi stalno ili u većem dijelu godine, a udaljena su od električne mreže više od 1 km, provođenje kojih je do sada počelo u Požeško-slavonskoj, Ličko-senjskoj i Šibensko-kninskoj županiji te u gradovima Obrovac i Benkovac. Sve više pravnih osoba u Republici Hrvatskoj obraća se Fondu putem godišnjih natječaja Fonda i neposredno sa zahtjevima za sufinanciranje postavljanja samostalnih fotonaponskih elektrana za pokrivanje vlastitih potreba.

• **OI-2: Poticanje primjene Sunčevih toplinskih kolektora**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 3.061.815,95 HRK

Fond već 10 godina sufinancira programe postavljanja sustava sa sunčanim toplinskim kolektorima u obiteljskim kućama putem programa jedinica lokalne i regionalne samouprave, a u 2015. godini je objavio Javni poziv građanima za sufinanciranje energetske obnove njihovih obiteljskih kuća, u okviru čega sufinancira i postavljanje sustava sa sunčanim toplinskim kolektorima za grijanje potrošne vode i prostora.

Postavljanje navedenih sustava Fond je u 2015. godini sufinancirao preko svojih javnih poziva i natječaja za sufinanciranje projekata: obnovljivih izvora energije i obnovljivih izvora energije u turističkom sektoru te energetske obnove nestambenih i višestambenih zgrada.

• **OI-3: Poticanje primjene kotlova na krutu biomasu**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 6.131.685,62 HRK

Fond je u 2015. godini sufinancirao postavljanje kotlova na biomasu u okviru svog Javnog poziva za sufinanciranje projekata obnovljivih izvora energije u turističkom sektoru, Javnog natječaja za sufinanciranje projekata obnovljivih izvora energije, Javnog natječaja za sufinanciranje energetske obnove višestambenih zgrada, Javnog natječaja za sufinanciranje energetske obnove nestambenih zgrada i Javnog poziva za sufinanciranje energetske obnove obiteljskih kuća.

• **OI-4: Poticanje primjene dizalica topline**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 504.363,73 HRK

Fond je postavljanje dizalica topline u 2015. godini sufinancirao u okviru svog Javnog poziva za sufinanciranje projekata obnovljivih izvora energije u turističkom sektoru, Javnog natječaja za sufinanciranje projekata obnovljivih izvora energije, Javnog natječaja za sufinanciranje energetske obnove višestambenih zgrada, Javnog natječaja za sufinanciranje energetske obnove nestambenih zgrada i Javnog poziva za sufinanciranje energetske obnove obiteljskih kuća.

• **Kombinacija OI mjera**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 120.138,66 HRK

Poticanje korištenja kombinacije više mjera obnovljivih izvora energije nije predviđeno kao zasebna mjera Planom, ali se provedba takvih projekata od strane Fonda potiče zbog višestrukih

pozitivnih učinaka na ispunjenje nacionalnih ciljeva za obnovljive izvore energije. Zbog nemogućnosti razdvajanja takvih projekata na dijelove prema Planom definiranim mjerama, oni su ovdje prikazani zasebno. Izvršenje mjera obnovljivih izvora energije u odnosu na Plan prikazano je u tablici 4.

Tablica 4. Izvršenje prioritetne mjere obnovljivi izvori energije u 2015. godini u odnosu na Plan

Oznaka	Mjera	Planirano financiranje do kraja 2016. godine [HRK]	Planirana postotna raspodjela po prioritetnoj mjeri do kraja 2016. godine [%]	Izvršenje po mjerama u 2015. godini [HRK]	Izvršenje po mjerama u 2015. godini [%]
OI-1	Poticanje primjene autonomnih fotonaponskih sustava	4.869.600,00	20,29%	2.498.418,03	20,29%
OI-2	Poticanje primjene Sunčevih toplinskih kolektora	5.966.400,00	24,86%	3.061.815,95	24,86%
OI-3	Poticanje primjene kotlova na krutu biomasu	11.947.200,00	49,78%	6.131.685,62	49,78%
OI-4	Poticanje primjene dizalica topline	984.000,00	4,10%	504.363,73	4,10%
	Kombinacija OI mjera	235.200,00	0,98%	120.138,66	0,98%
UKUPNO		24.000.000,00	100,00%	12.316.421,99	51,32%

2.2. Energetska učinkovitost

Energetska učinkovitost prepoznata je kao najisplativiji i najučinkovitiji način postizanja ciljeva održivog razvoja. Prije svega, smanjenjem negativnih učinaka na okoliš, koje proizvodi energetski sektor, točnije smanjenjem emisije ugljikovog dioksida, povećanjem sigurnosti opskrbe energijom prekidanjem povezanosti između gospodarskog rasta i povećanja potražnje za energijom. Zbog svega navedenog energetska učinkovitost ima ključnu ulogu u općoj nacionalnoj i europskoj energetske politici.

Planom je stoga predviđeno ulaganje financijskih sredstava prikupljenih prodajom emisijskih jedinica putem dražbi u mjere kojima se maksimalizira smanjenje emisija CO₂. To su prvenstveno mjere kojima se potiču projekti energetske učinkovitosti u industriji, energetske obnove u zgradarstvu te poticanje kupnje energetski najučinkovitijih kućanskih uređaja. Sveukupno je za provedbu šest mjera energetske učinkovitosti u razdoblju od 2014. do 2016. godine Planom alocirano 622.000.000,00 HRK.

Sukladno mjerama iz Plana, Fond je u 2015. godini za projekte u području energetske učinkovitosti isplatio sredstva u iznosu od 315.564.868,11 HRK. Ukupan broj pojedinačnih projekata iznosi 23.412. U tablici 5. dan je prikaz raspodjele dražbovnih prihoda u 2015. godini po prioritetnoj mjeri energetska učinkovitost za projekte po kojima je izvršena realizacija sredstava u 2015. godini.

Tablica 5. Raspodjela dražbovnih prihoda u 2015. godini po prioritetoj mjeri energetska učinkovitost

Oznaka	Mjera	Broj realiziranih projekata	Odobrena sredstva [HRK]	Isplaćena sredstva u 2015. godini [kn]
EU-1	Uvođenje sustava individualnog mjerenja potrošnje toplinske energije »znam koliko trošim«	234	24.938.363,53	23.947.906,20
EU-2	Poticanje integralne obnove višestambenih zgrada	1.057	61.330.873,30	51.447.606,59
	Izrada energetske pregleda, energetske certifikata i projektne dokumentacije za obnovu višestambenih zgrada	968	24.089.269,96	18.954.251,36
	Energetska obnova višestambenih zgrada	89	37.241.603,34	32.493.355,23
EU-3	Energetsko označavanje kućanskih uređaja i energetske standardi	19.673	15.748.041,84	15.748.041,84
EU-4	Energetska obnova obiteljskih kuća	2.268	224.499.407,53	191.984.961,54
	Sufinanciranje energetske obnove putem jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	234	6.394.014,82	4.201.081,38
	Sufinanciranje energetske obnove izravno od strane Fonda	2.034	218.105.392,71	187.783.880,16
EU-5	Program energetske obnove zgrada javnog sektora	180	32.436.351,94	32.436.351,94
	Provedba energetske obnove putem APN-a	1	160.000.000,00	30.614.038,84
	Izrada energetske pregleda, energetske certifikata i projektnih zadataka putem APN-a	179	3.984.409,83	1.822.313,10
EU-6	Mreža industrijske energetske efikasnosti (MIEE)	0	0,00	0,00
UKUPNO:		23.412	358.953.038,14	315.564.868,11

Opis načina korištenja dražbovnih prihoda u 2015. godini po pojedinačnim mjerama unutar ove prioritete mjere daje se u nastavku.

• **EU-1: Uvođenje sustava individualnog mjerenja potrošnje toplinske energije »znam koliko trošim«**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 23.947.906,20 HRK

Sukladno nacionalnom Programu energetske obnove višestambenih zgrada Fond je u 2015. pokrenuo provedbu mjere sufinanciranja nabave i ugradnje uređaja za mjerenje potrošnje toplinske energije u postojećim višestambenim zgradama. Sufinanciranje je omogućeno putem javnog poziva, temeljem kojeg su u 2015. godini realizirana 228 projekata s ukupno isplaćenim sredstvima Fonda u iznosu od 23.947.906,20 HRK.

• **EU-2: Poticanje integralne obnove višestambenih zgrada**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 51.447.606,59 HRK

Fond je u 2014. i 2015. godini proveo ukupno 3 javna natječaja za sufinanciranje energetske obnove višestambenih zgrada sukladno nacionalnom Programu energetske obnove višestambenih zgrada.

Ukupno je u 2015. godini realizirano 89 projekata energetskih obnova višestambenih zgrada, s isplaćenim sredstvima od 32.49333.355,23 HRK.

U svrhu sufinanciranja izrade energetskih pregleda, energetskih certifikata i projektne dokumentacije za višestambene zgrade, Fond je u 2014. i 2015. godini provodio javne pozive, temeljem kojih je u 2015. godini ukupno realizirano 968 projekata izrade projektne dokumentacije i energetskih pregleda višestambenih zgrada, s isplaćenim sredstvima od 18.954.251,36 HRK.

Sveukupno je u 2015. godini kroz mjeru poticanja integralne obnove višestambenih zgrada isplaćeno 51.447.606,59 HRK.

• **EU-3: Energetsko označavanje kućanskih uređaja i energetski standardi**

- *isplaćena sredstva u 2015. godini: 15.748.041,84 HRK*

Fond je zajedno s MZOE u 2015. godini pokrenuo program sufinanciranja energetski najučinkovitijih kućanskih uređaja uz snažnu promotivnu kampanju za podizanje svijesti građana. Sufinanciranje je provedeno korištenjem web aplikacije koja je omogućila vrlo jednostavnu prijavu građana i administraciju sustava te je u dva javna poziva (u lipnju i rujnu 2015. godine) sufinancirana kupnja energetski najučinkovitijih kućanskih uređaja energetskog razreda A+++ u iznosu od 15.748.041,84 HRK za 19.673 građana.

Uz suglasnost MZOE, a zbog izuzetno dobrog odziva građana na prvi javni poziv, Fond je u rujnu 2015. godine raspisao i drugi javni poziv za ovu mjeru kako bi se kampanjom podizanja svijesti građana o energetske učinkovitosti obuhvatilo što više građana. Valja istaknuti da se ova mjera nalazi u nacionalnim akcijskim planovima energetske učinkovitosti Republike Hrvatske još od 2008. godine, ali je u 2015. po prvi put realizirana te je stoga njezin veći obuhvat opravdan.

• **EU-4: Energetska obnova obiteljskih kuća**

- *isplaćena sredstva u 2015. godini: 191.984.961,54 HRK*

Poticanje energetske obnove obiteljskih kuća od strane Fonda do 2015. godine provodilo se putem suradnje s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, dok je u 2015. godini Vlada Republike Hrvatske izmjenom Programa energetske obnove obiteljskih kuća zadužila Fond za njegovo provođenje, na način da se svim građanima omogući prijava za sufinanciranje izravno Fondu. Na ovaj način građani više nisu ovisili o tome želi li se njihova lokalna samouprava uključiti u provedbu Programa ili ne, što je prethodno identificirano kao najveći provedbeni problem. Fond je, stoga, u 2015. godini objavio jedan jedinstveni javni poziv za građane kojim su mogli ostvariti sufinanciranje za mjere energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije u svojim kućama.

U 2015. godini realizirano je 2.034 projekata energetske obnove obiteljskih kuća izravnim sufinanciranjem od strane Fonda u iznosu od 187.783.880,16 HRK, dok su putem suradnje s

jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave realizirane energetske obnove 234 obiteljske kuće, s isplaćenim sredstvima Fonda u iznosu od 4.201.081,38 HRK.

Sveukupno je u 2015. godini kroz mjeru poticanja energetske obnove obiteljskih kuća isplaćeno 191.984.961,54 HRK.

• **EU-5: Program energetske obnove zgrada javnog sektora**

- *isplaćena sredstva u 2015. godini: 32.436.351,94 HRK*

Temeljem Odluke Vlade Fond je sklopio s Agencijom za pravni promet i posredovanje nekretninama (APN) Ugovor o sufinanciranju provedbe Programa obnove zgrada javnog sektora. Prema završnom izvješću APN-a za energetske obnovu zgrada javnog sektora za 2015. godinu, ukupno je ugovoreno 20 projekata kojima je obuhvaćeno 37 zgrada ukupne neto korisne površine 160.202,36 m². Od 20 ugovorenih projekata, u cijelosti je realiziran samo jedan projekt – Klinički bolnički centar Split, lokacija Križine, za kojega je Fond isplatio 28.235.029,78 HRK. Ostalih 19 projekata je u različitim stupnjevima provedbe, a za njih je Fond u 2015. godini isplatio 2.569.009,06 HRK, što čini ukupnu realizaciju ove aktivnosti 30.614.038,84 HRK.

Za provedbu dijela Programa obnove zgrada javnog sektora koji se odnosi na izradu energetskih pregleda, energetskih certifikata i projektnih zadataka u 2015. godini isplaćeno je 1.822.313,10 HRK. Prema završnom izvješću APN-a za izradu energetskih pregleda, energetskih certifikata i projektnih zadataka za 2015. godinu, energetski pregled i certifikat napravljen je za 179 zgrada javnog sektora ukupne korisne neto površine 258.087,58 m².

Sveukupno je u 2015. godini kroz mjeru energetske obnove zgrada javnog sektora isplaćeno 32.436.351,94 HRK.

• **EU-6: Mreža industrijske energetske efikasnosti (MIEE)**

- *isplaćena sredstva u 2015. godini: 0,00 HRK*

U 2015. godini započete su pripremne aktivnosti za uspostavu organizacijske strukture Mreže industrijske energetske efikasnosti (MIEE) i izrade godišnjeg plana provedbe aktivnosti MIEE, u koordinaciji Centra za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija. Početak rada MIEE očekuje se tijekom 2016. godine.

S obzirom na navedeno, u 2015. godini za provedbu mjere Mreža industrijske energetske efikasnosti Fond nije niti dodijelio niti isplaćivao sredstva.

Zaključno, u 2015. godini izvršenje planiranih mjera energetske učinkovitosti odrađeno je na razini od 76,2% od planiranog. Izvršenje mjera energetske učinkovitosti u odnosu na Plan dan je u tablici 6.

Tablica 6. Izvršenje prioritetne mjere energetska učinkovitost u 2015. godini u odnosu na Plan

Oznaka	Mjera	Planirano financiranje do kraja 2016. godine [HRK]	Planirana postotna raspodjela po prioritetnoj mjeri do kraja 2016. godine [%]	Izvršenje po mjerama u 2015. godini [HRK]	Izvršenje po mjerama u 2015. godini [%]
EU-1	Uvođenje sustava individualnog mjerenja potrošnje toplinske energije »znam koliko trošim«	47.000.000,00	7,56%	23.947.906,20	3,85%
EU-2	Poticanje integralne obnove višestambenih zgrada	101.000.000,00	16,24%	51.447.606,59	8,27%
EU-3	Energetsko označavanje kućanskih uređaja i energetske standardi	31.000.000,00	4,98%	15.748.041,84	2,53%
EU-4	Energetska obnova obiteljskih kuća	379.000.000,00	60,93%	191.984.961,54	30,87%
EU-5	Program energetske obnove zgrada javnog sektora	64.000.000,00	10,29%	32.436.351,94	5,21%
EU-6	Mreža industrijske energetske efikasnosti (MIEE)	0	0,00%	0,00	0,00%
UKUPNO		622.000.000,00	100,00%	315.564.868,11	50,73%

2.3. Smanjenje emisija u sektoru prometa

Bez intervencije prometne politike, aktualni trend rasta veličine prometa u EU indicira rast prometom uzrokovane emisije CO₂. Uvažavanje Kyotskog protokola i dinamike smanjivanja veličine antropogenih emisija, poglavito stakleničkih plinova, pred prometnu industriju postavlja zahtjevne zadaće povećanja ekološke učinkovitosti postojeće tehnologije, ali diktira i revolucionarne pomake u smislu razvoja alternativnih propulzija i novih konfiguracija prijevoznih sredstava. U tom smislu, prometna politika pretpostavlja primjenu cijelog instrumentarija tehnoloških i operativnih mjera – od povećanja učinkovitosti potrošnje goriva i menadžmenta prometne potražnje do razvoja i primjene alternativnih goriva.

U svrhu ispunjenja navedenog, Planom je definirana prioritetna mjera smanjenja emisija u sektoru prometa za koju su alocirana sredstva u iznosu od 53.000.000,00 HRK u razdoblju od 2014. do 2016. godine, unutar koje je razrađeno osam pojedinačnih mjera s utvrđenim planiranim iznosima alokacije sredstava.

Sukladno mjerama iz Plana, Fond je u 2015. godini za projekte u sektoru prometa isplatio sredstva u iznosu od 34.262.348,06 HRK za ukupno planiranih 443. pojedinačna projekata. U tablici 7. dan je prikaz raspodjele državnih prihoda u 2015. godini po prioritetnoj mjeri smanjenje emisija u sektoru prometa za projekte po kojima je izvršena realizacija sredstava u 2015. godini.

Tablica 7. Raspodjela dražbovnih prihoda u 2015. godini po prioritetnoj mjeri smanjenje emisija u sektoru prometa

Oznaka	Mjera	Broj realiziranih projekata	Odobrena sredstva u 2015. godini [HRK]	Izvršenje u 2015. godini [kn]
PR-1	Uspostava sustava izobrazbe vozača cestovnih vozila za eko vožnju	15	666.635,20	564.242,64
PR-2	Financijski poticaji za energetski učinkovita i ekološki prihvatljiva vozila	399	31.686.126,46	30.167.477,75
PR-3	Razvoj infrastrukture za vozila na alternativni pogon	5	1.892.165,66	322.112,42
PR-4	Promicanje integriranog prometa	22	3.075.943,26	3.063.383,26
PR-5	Uvođenje napredne regulacije križanja opremljenih inteligentnom prometnom signalizacijom	2	145.131,99	145.131,99
PR-6	Intermodalni prijevoz tereta	0	0,00	0,00
PR-7	Ograničenje brzine	0	0,00	0,00
PR-8	Poticanje proizvodnje i korištenje biogoriva u prijevozu	0	0,00	0,00
UKUPNO:		443	37.466.002,57	34.262.348,06

Opis načina korištenja dražbovnih prihoda u 2015. godini po pojedinačnim mjerama unutar ove prioritetne mjere daje se u nastavku.

• **PR-1: Uspostava sustava izobrazbe vozača cestovnih vozila za eko vožnju**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 564.242,64 HRK

U 2015. godini projektom poticanja čistijeg transporta „Edukacija vozača o energetski učinkovitoj vožnji“ realizirano je 15 projekata, odnosno 1230 vozača posjeduje potvrde o uspješno završenom eko treningu za M1, M2, M3, N1, N2 i N3 kategorije motornih vozila. Isplaćena sredstva Fonda za provedbu ove mjere u 2015. godini iznose 564.242,64 HRK.

• **PR-2: Financijski poticaji za energetski učinkovita i ekološki prihvatljiva vozila**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 30.167.477,75 HRK

U 2015. godini realizirano je sljedeće: 372 projekta kupnje novih hibridnih i električnih vozila, odnosno 317 hibridnih vozila, 11 „plug-in“ hibridno električnih vozila i 201 električno vozilo, gdje je sufinancirana kupnja L1, L3, L6, L7, M1 i N1 kategorija, 1 projekt pregradnje postojećeg benzinskog vozila u vozilo na električni pogon, 6 projekata nabave novih vozila M3 kategorije, 1 projekt nabave eko guma, 1 projekt izgradnje izletničkog broda za prijevoz putnika na hibridni pogon, 1 projekt nabave dva izletnička čamca na solarni pogon, 1 projekt nabave 5 solo i 4 zglobna autobusa s pogonom na stlačeni prirodni plin (SPP), 1 projekt utrke solarnih automobila, 1 projekt čistijeg prijevoza nabavom više različitih kategorija motornih vozila (vozila, autobusi) te 3 projekta Zelene linije u nacionalnim parkovima i parkovima prirode gdje su postojeća vozila zamijenjena ekološki prihvatljivijim kako bi se doprinijelo zaštiti prirode i okoliša.

Ukupno isplaćena sredstva Fonda za provedbu ove mjere u 2015. godini iznose 30.167.477,75 HRK.

• **PR-3: Razvoj infrastrukture za vozila na alternativni pogon**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 322.112,42 HRK

Kroz ovu mjeru Fond je u 2015. godini sufinancirao 5 projekata izgradnje punionica za vozila na električni pogon, s isplaćenim sredstvima u iznosu od 322.112,42 HRK.

• **PR-4: Promicanje integriranog prometa**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 3.063.383,26 HRK

Putem mjera Uvođenje sustava javnih gradskih bicikala, Programska rješenja koja sadržavaju bazu podataka o cestama, a primjenom kojih se postiže povećanje stupnja energetske učinkovitosti u gradovima te kupnja električnih bicikala, u 2015. godini realizirana su 22 projekta, s ukupno isplaćenim sredstvima Fonda u iznosu od 3.063.383,26 HRK. Navedeni projekti omogućili su kupnju 297 električnih bicikala, 3 projekta uvođenja sustava javnih gradskih bicikala te 3 projekta nabave programskih rješenja za računalno planiranje ruta distribucije putem kojih će se ostvariti učinkovitost pri svakodnevnom manipuliranju flotom vozila i optimiziranju njihovih ruta.

• **PR-5: Uvođenje napredne regulacije križanja opremljenih inteligentnom prometnom signalizacijom**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 145.131,99 HRK

U cilju povećanja propusne moći uličnih mreža gradova i naselja kao jedno od kvalitetnijih i brzo provedivih rješenja koristi se mjera opremanja postojećih ili ugradnja semafora s vizualnim indikatorom trajanja faze crvenog svjetla te su tom mjerom realizirana 2 projekta, za koje je Fond isplatio sredstva u iznosu od 145.131,99 HRK.

• **PR-6: Intermodalni prijevoz tereta**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 0,00 HRK

U 2015. godini mjera PR-6 nije se provodila. Mjera nije provedena jer još nije zaokružen postojeći zakonodavno-regulatorni okvir koji predstavlja osnovu za izradu programa kojim bi se omogućio intermodalni prijevoz tereta. Mjera se fokusira samo na teretni promet i potencijal koji on nudi za rasterećenje cestovnih pravaca i smanjenje potrošnje goriva korištenjem željezničke infrastrukture i unutrašnjih plovnih putova.

• **PR-7: Ograničenje brzine**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 0,00 HRK

U 2015. godini mjera PR-7 nije se provodila. Ova mjera nije se provodila jer je potrebno revidirati mjeru, posebice odgovornosti izvršnih tijela (prvenstveno MUP). Također, potrebno

je da Nacionalno koordinacijsko tijelo za energetska učinkovitost (CEI) potiče i koordinira provedbu ove mjere, jer se bez sustavnog pristupa provedbi ova mjera neće realizirati.

• **PR-8: Poticanje proizvodnje i korištenje biogoriva u prijevozu**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 0,00 HRK

U 2015. godini mjera PR-8 nije se provodila. Za provedbu mjere bilo je potrebno uskladiti s normativnom okvirom u području obnovljivih izvora energije te trošarinskim sustavom koji nije još uspostavljen.

Zaključno, u 2015. godini je izvršenje planiranih mjera smanjenja emisija u sektoru prometa na razini 28,6% od planiranog. Ni u pojedinačnim mjerama, niti ukupno za prioritetnu mjeru nije došlo do odstupanja u iznosima isplaćenih sredstava od onih predviđenih Planom. Mjere PR-6, PR-7 i PR-8 nisu se provodile u 2015. godini. Najviše sredstava (91%) isplaćeno je kroz financijske poticaje za energetska učinkovita i ekološka prihvatljiva vozila (PR-2). Na ostalim mjerama izvršenje je značajno manje od predviđenog unatoč tome što je sufinanciranje svih mjera bilo omogućeno kroz javne pozive Fonda i kontinuiranu promociju. Izvršenje mjera smanjenja emisija u sektoru prometa u odnosu na Plan prikazano je u tablici 8.

Tablica 8. Izvršenje prioritetne mjere smanjenje emisija u sektoru prometa u 2015. godini u odnosu na Plan

Oznaka	Mjera	Planirano financiranje do kraja 2016. godine [HRK]	Planirana postotna raspodjela po prioritetnoj mjeri do kraja 2016. godine [%]	Izvršenje po mjerama u 2015. godini [HRK]	Izvršenje po mjerama u 2015. godini [%]
PR-1	Uspostava sustava izobrazbe vozača cestovnih vozila za eko vožnju	950.000,00	1,79%	564.242,64	1,06%
PR-2	Financijski poticaji za energetska učinkovita i ekološka prihvatljiva vozila	46.500.000,00	87,74%	30.167.477,75	56,92%
PR-3	Razvoj infrastrukture za vozila na alternativni pogon	500.000,00	0,94%	322.112,42	0,61%
PR-4	Promicanje integriranog prometa	4.800.000,00	9,06%	3.063.383,26	5,78%
PR-5	Uvođenje napredne regulacije križanja opremljenih inteligentnom prometnom signalizacijom	250.000,00	0,47%	145.131,99	0,27%
PR-6	Intermodalni prijevoz tereta	0	0,00%	0,00	0,00%
PR-7	Ograničenje brzine	0	0,00%	0,00	0,00%
PR-8	Poticanje proizvodnje i korištenje biogoriva u prijevozu	4.500.000,00	0,00%	0,00	0,00%

UKUPNO:	53.000.000,00	100,00%	34.262.348,06	64,65%
----------------	----------------------	----------------	----------------------	---------------

2.4. Smanjenje emisija stakleničkih plinova u neenergetskim sektorima

Smanjenje emisije stakleničkih plinova u neenergetskim sektorima podrazumijeva emisije iz sektora industrijski procesi, uporaba otapala i ostalih proizvoda, poljoprivreda te gospodarenje otpadom.

Primjena mjera u sektoru **industrijski procesi** podrazumijeva smanjivanje emisija iz samih industrijskih procesa dok su emisije uslijed izgaranja goriva u industrijskim postrojenjima dio sektora energetike, stoga su mjere kojima se utječe na smanjenje emisija stakleničkih plinova energetskog dijela industrijskih procesa u Planu obuhvaćene prioriternim mjerama obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti.

Za sektor **uporaba otapala i ostalih proizvoda** Planom nisu predložene mjere smanjenja emisije budući taj sektor doprinosi ukupnoj nacionalnoj emisiji sa svega 1%.

U sektoru **gospodarenja otpadom** Planom je za financiranje definirano 5 mjera koje prate hijerarhiju gospodarenja otpadom s fokusom na podsektor odlaganja otpada koji najviše doprinosi emisiji stakleničkih plinova (unutar analiziranog sektora). Za ovu prioritetnu mjeru ukupno su alocirana sredstva u iznosu od 23.000.000 HRK u razdoblju od 2014. do 2016. godine, bez razrade iznosa alokacije po pojedinačnoj mjeri ili po godinama.

Sukladno mjerama iz Plana, Fond je u 2015. godini za projekte u sektoru gospodarenja otpadom isplatio sredstva u iznosu od 20.908.629,60 HRK. Ukupan broj pojedinačnih projekata iznosi 120. U tablici 9. dan je prikaz raspodjele dražbovnih prihoda u 2015. godini po prioritetnoj mjeri gospodarenje otpadom za projekte po kojima je izvršena realizacija sredstava u 2015. godini.

Tablica 9. Raspodjela dražbovnih prihoda u 2015. godini po prioritetnoj mjeri gospodarenje otpadom

Oznaka	Mjera	Broj realiziranih projekata	Odobrena sredstva u 2015. godini [kn]	Izvršenje/isplaćeno u 2015. godini [kn]
OT-1	Izbjegavanje nastajanja i smanjenje količine komunalnog otpada	1	34.219,49	27.391,15
OT-2	Povećanje količine odvojeno skupljenog i recikliranog komunalnog otpada	119	22.824.993,98	20.881.238,45
OT-3	Smanjenje količine odloženog biorazgradivog komunalnog otpada	0	0,00	0,00
OT-4	Odvojeno sakupljanje i zbrinjavanje otpada iz poljoprivredne djelatnosti	0	0,00	0,00
UKUPNO:		120	22.859.213,47	20.908.629,60

Opis načina korištenja dražbovnih prihoda u 2015. godini po pojedinačnim mjerama unutar ove prioritetne mjere daje se u nastavku.

- **OT-1: Izbjegavanje nastajanja i smanjenje količine komunalnog otpada**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 27.391,15 HRK

Fond je u 2015. godini proveo Javni poziv za poticanje obrazovnih i informativnih programa i projekata u području zaštite okoliša i prirode u sklopu kojega je sufinancirano uvođenje sustava upravljanja okolišem. U 2015. godini realiziran je jedan projekt za koji su isplaćena sredstva u iznosu od 27.391,15 HRK.

• **OT-2: Povećanje količine odvojeno skupljenog i recikliranog komunalnog otpada**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 20.881.238,45 HRK

Fond je u 2014. i 2015. godini proveo Javne pozive za sufinanciranje nabave opreme potrebne za uspostavu sustava odvojenog prikupljanja otpada (komunalna oprema, vozila i mobilna reciklažna dvorišta) u svrhu ispunjenja preuzetih obveza iz Okvirne direktive o otpadu 2008/98/EK temeljem koje je do 1. siječnja 2020. godine potrebno osigurati pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje slijedećih otpadnih materijala:

- papir, plastika, metal, staklo iz kućanstava, a po mogućnosti i iz drugih tokova otpada sličnom otpadu iz kućanstava u minimalnom udjelu 50% mase otpada,
- neopasnog građevnog otpada u minimalnom udjelu 70% mase otpada.

Ukupno su za navedene projekte u 2015. godini realizirane isplate sredstava u iznosu od 20.881.238,45 HRK.

• **OT-3: Smanjenje količine odloženog biorazgradivog komunalnog otpada**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 0,00 HRK

Hrvatska je preuzela obvezu vezanu na odlaganje biorazgradivog komunalnog otpada (Direktiva Vijeća 1999/31/EZ o odlagalištima otpada), a to je da se:

- do kraja 2013. godine udio biorazgradivog komunalnog otpada koji se odlaže na odlagališta smanji na 75% masenog udjela biorazgradivoga komunalnoga otpada koji je proizveden u 1997. godini (cilj nije ispunjen),
- do kraja 2016. godine udio smanji na 50%,
- do kraja 2020. godine udio smanji na 35%.

Odlaganje krutog komunalnog otpada na odlagališta sukladno Izvješću o inventaru stakleničkih plinova na području Republike Hrvatske za razdoblje 1990.-2013. godine (NIR 2015) doprinosi ukupnoj sektorskoj emisiji u iznosu od 5 %.

Mjera OT-3 Smanjenje količine odloženog biorazgradivog komunalnog otpada je djelomično provedena kroz mjeru OT-2: Povećanje količine odvojeno skupljenog i recikliranog komunalnog otpada iz razloga što se dio opreme koja se odnosi na odvojeno prikupljanje otpada odnosi i na odvojeno prikupljanje biorazgradivog komunalnog otpada koji se biološki obrađuje (reciklira) čime se doprinosi smanjenju količine odloženog biorazgradivog komunalnog otpada i smanjenju sektorskih emisija stakleničkih plinova.

• **OT-4: Odvojeno sakupljanje i zbrinjavanje otpada iz poljoprivredne djelatnosti**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 0,00 HRK

Zaključno, u 2015. godini je izvršenje planiranih mjera gospodarenja otpadom na razini 87% ukupno planiranog. Mjere OT-3 i OT-4 nisu se provodile u 2015. godini. Skoro sva sredstva (99,9%) isplaćena su za projekte povećanja količine odvojeno skupljenog i recikliranog komunalnog otpada. Izvršenje mjera gospodarenja otpadom u odnosu na Plan prikazano je u tablici 10.

Tablica 10. Izvršenje prioritetne mjere gospodarenje otpadom u 2015. godini u odnosu na Plan

Oznaka	Mjera	Ukupno planirano financiranje do kraja 2016. godine - prijedlog [HRK]	Izvršenje po mjerama u 2015. godini [HRK]	Izvršenje po mjerama u 2015. godini [%]
OT-1	Izbjegavanje nastajanja i smanjenje količine komunalnog otpada	23.000.000,00	27.391,15	0,12
OT-2	Povećanje količine odvojeno skupljenog i recikliranog komunalnog otpada		20.881.238,45	90,79
OT-3	Smanjenje količine odloženog biorazgradivog komunalnog otpada		0,00	0
OT-4	Odvojeno sakupljanje i zbrinjavanje otpada iz poljoprivredne djelatnosti		0,00	0
UKUPNO		23.000.000,00	20.908.629,60	90,91%

2.5. Istraživanje i razvoj, stručna podrška

Za aktivnosti u okviru **istraživanja i razvoja te stručne podrške** Planom je alocirano 4.000.000 HRK u razdoblju od 2014. do 2016. godine, bez razrade iznosa alokacije po pojedinačnoj mjeri ili po godinama.

Za određene aktivnosti, odnosno mjere za koje se procijeni da mogu ispuniti kriterije znanstvenih i stručno utemeljenih istraživanja (temeljna, primijenjena i razvojna istraživanja) Planom je definirano da će se provoditi kroz pravnu i institucionalnu infrastrukturu područja znanosti i istraživanja. Stoga je Vlada Republike Hrvatske 05. studenog 2015. godine donijela Program poticanja istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području klimatskih promjena za razdoblje od 2015. do 2016. godine, kojim su stvorene pretpostavke za pružanje potpore istraživačkim i razvojnim aktivnostima u području klimatskih promjena, prvenstveno u ublažavanju i prilagodbi istima.

Sukladno mjerama iz Plana, Fond je u 2015. godini za projekte istraživanja i razvoja odobrio sredstva u iznosu od 5.891.313,05 HRK, a isplatio sredstva u iznosu od 3.477.249,11 HRK za realizirano u 2015. godini. Dio mjera realiziranih u 2016. godini biti će navedene u Izvješću za 2016. godinu.

Obzirom da je Planom dan popis mogućih istraživačkih i razvojnih projekata, te da se u 2016. godini pripremao program s Hrvatskom zakladom za znanost, neke mjere nisu provedene u 2015. godini te će biti provedene u budućem razdoblju.

Ukupan broj pojedinačnih projekata iznosi 13. U tablici 11. dan je prikaz raspodjele dražbovnih prihoda u 2015. godini po prioritetnoj mjeri istraživanje i razvoj, stručna podrška za projekte po kojima je izvršena realizacija sredstava u 2015. godini.

Tablica 11. Raspodjela dražbovnih prihoda u 2015. godini po prioritetnoj mjeri istraživanje i razvoj, stručna podrška

Oznaka	Mjera	Broj realiziranih projekata	Odobrena sredstva u 2015. godini [HRK]	Ostvareno/ isplaćeno u 2015. godini [kn]
IR-1	Studija za izradu troškovno optimalnog modela smanjenja emisije CO ₂	0	0,00	0,00
IR-2	Primijenjena i razvojna istraživanja namijenjena prilagodbi klimatskim promjenama	0	0,00	0,00
IR-3	Projektiranje sustava poticanja sudionika u građenju na gradnju novih zgrada prema gotovo nula energetske standardu	0	0,00	0,00
IR-4	Izrada Programa energetske obnove zgrada javnog sektora do 2020. godine s detaljnim planom do 2016. godine	0	0,00	0,00
IR-5	Izrada Programa energetske obnove javne rasvjete	0	0,00	0,00
IR-6	Izrada modela poticanja zelene javne nabave	0	0,00	0,00
IR-7	Izrada Programa korištenja potencijala za povećanje učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije u grijanju i hlađenju	1	1.069.792,50	534.896,25
IR-8	Izrada programa akumulacije rashladne energije u zgradarstvu	0	0,00	0,00
IR-9	Izrada nacionalne mape postrojenja s potencijalom korištenja otpadne topline za potrebe centraliziranog korištenja u gospodarske i druge svrhe uključujući grijanje i hlađenje stambenih jedinica, obiteljskih kuća i potrebe naselja i gradova	0	0,00	0,00
IR-10	Segmentno istraživanje o energetskej potrošnji u sektoru prometa	0	0,00	0,00
IR-11	Razvoj koncepta e-mobilnosti u Republici Hrvatskoj	0	0,00	0,00
IR-12	Izrada Nacionalnog programa smanjenja emisija iz cestovnog prometa u razdoblju 2015. do 2017. godine s pogledom do 2020. godine	0	0,00	0,00
IR-13	Istraživanje i razvoj tehnologija za proizvodnju biogoriva iz obnovljivih izvora	0	0,00	0,00
IR-14	Izrada studije izvodljivosti s akcijskim planom pripremnih aktivnosti za hvatanje i skladištenje ugljika (u daljnjem tekstu: CCS) projekte u Republici Hrvatskoj	0	0,00	0,00
IR-15	Analiza primjene postojećih i istraživanje novih mjera za smanjenje emisija stakleničkih plinova u sektoru poljoprivrede	0	0,00	0,00

IR-16	Unaprjeđenje izvješćivanja iz svih sektora, isključujući korištenje zemljišta, prenamjenu zemljišta i šumarstvo (u daljnjem tekstu: LULUCF)	0	0,00	0,00
IR-17	Unaprjeđenje izvješćivanja iz sektora LULUCF	2	2.250.000,00	1.212.500,00
IR-18	Revizija referentne razine za aktivnost gospodarenja šumama (FMRL) prema članku 3.4 Kyotskog protokola za drugo obvezujuće razdoblje	1	137.500,00	137.500,00
IR-19	Istraživanja u cilju smanjenja emisija i povećanja odliva za LULUCF sektor	0	0,00	0,00
IR-20	Razvoj kapaciteta i osiguravanje stručne podrške za provedbu i praćenje klimatske politike te izobrazba za potrebe MZOE i Hrvatske agencije za okoliš i prirodu (u daljnjem tekstu: HAOP)	3	1.375.410,75	1.363.062,35
IR-21	Ostale mjere u području istraživanja i razvoja te stručne podrške	6	1.058.609,80	229.290,51
UKUPNO:		13	5.891.313,05	3.477.249,11

Opis načina korištenja dražbovnih prihoda u 2015. godini po pojedinačnim mjerama unutar ove prioritetne mjere daje se u nastavku.

• **IR-1: Studija za izradu troškovno optimalnog modela smanjenja emisije CO₂**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 0,00 HRK

• **IR-2: Primijenjena i razvojna istraživanja namijenjena prilagodbi klimatskim promjenama**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 0,00 HRK

U 2015. godini mjera IR-3 nije se provodila.

Fond je u 2015. godini proveo Javni poziv za sufinanciranje istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području klimatskih promjena temeljem kojega su ugovoreni projekti vezano uz prilagodbu klimatskim promjenama čiji su elementi definirani Šestim nacionalnim izvješćem Republike Hrvatske prema Okvirnoj konvenciji Ujedinjenih naroda o promjeni klime. Realizacija projekata se očekuje u 2016. godini.

• **IR-3: Projektiranje sustava poticanja sudionika u građenju na gradnju novih zgrada prema gotovo nula energetsom standardu**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 0,00 HRK

U 2015. godini mjera IR-3 nije se provodila.

• **IR-4: Izrada Programa energetske obnove zgrada javnog sektora do 2020. godine s detaljnim planom do 2016. godine**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 0,00 HRK

U 2015. godini mjera IR-4 nije se provodila.

• **IR-5: Izrada Programa energetske obnove javne rasvjete**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 0,00 HRK

U 2015. godini mjera IR-5 nije se provodila.

• **IR-6: Izrada modela poticanja zelene javne nabave**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 0,00 HRK

U 2015. godini mjera IR-6 nije se provodila.

• **IR-7: Izrada Programa korištenja potencijala za povećanje učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije u grijanju i hlađenju**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 534.896,25 HRK

Izrada Programa korištenja potencijala za učinkovitost u grijanju i hlađenju za razdoblje 2016. – 2030. obveza je Republike Hrvatske proizašla iz Direktive o energetske učinkovitosti (2012/27/EU) i prenesena u Zakon o tržištu toplinske energije („Narodne novine“ broj 80/13, 14/14 i 95/15). Cilj izrade Programa je poticanje većeg korištenja nacionalnog potencijala toplinske energije za grijanje i hlađenje. Programom je dana procjena nacionalnih potencijala, uz opis mogućnosti razvoja sustava toplinske energije za grijanje i hlađenje, predviđanje potrošnje kroz 10 godina i karta Republike Hrvatske s prikazom mjesta potrošnje, infrastrukture i mogućnosti opskrbe toplinskom energijom za grijanje i hlađenje.

• **IR-8: Izrada programa akumulacije rashladne energije u zgradarstvu**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 0,00 HRK

U 2015. godini mjera IR-8 nije se provodila.

• **IR-9: Izrada nacionalne mape postrojenja s potencijalom korištenja otpadne topline za potrebe centraliziranog korištenja u gospodarske i druge svrhe uključujući grijanje i hlađenje stambenih jedinica, obiteljskih kuća i potrebe naselja i gradova**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 0,00 HRK

U 2015. godini mjera IR-9 nije se provodila.

• **IR-10: Segmentno istraživanje o energetske potrošnji u sektoru prometa**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 0,00 HRK

U 2015. godini mjera IR-10 nije se provodila.

• **IR-11: Razvoj koncepta e-mobilnosti u Republici Hrvatskoj**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 0,00 HRK

U 2015. godini mjera IR-11 nije se provodila.

• **IR-12: Izrada Nacionalnog programa smanjenja emisija iz cestovnog prometa u razdoblju 2015. do 2017. godine s pogledom do 2020. godine**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 0,00 HRK

U 2015. godini mjera IR-12 nije se provodila.

• **IR-13: Istraživanje i razvoj tehnologija za proizvodnju biogoriva iz obnovljivih izvora**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 0,00 HRK

U 2015. godini mjera IR-13 nije se provodila.

• **IR-14: Izrada studije izvodljivosti s akcijskim planom pripremnih aktivnosti za hvatanje i skladištenje ugljika (u daljnjem tekstu: CCS) projekte u Republici Hrvatskoj**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 0,00 HRK

U 2015. godini mjera IR-14 nije se provodila.

• **IR-15: Analiza primjene postojećih i istraživanje novih mjera za smanjenje emisija stakleničkih plinova u sektoru poljoprivrede**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 0,00 HRK

Fond je u 2015. godini proveo Javni poziv za sufinanciranje istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području klimatskih promjena temeljem kojega su ugovoreni projekti vezano uz ublažavanje klimatskih promjena (smanjenje emisija stakleničkih plinova u sektoru poljoprivrede) čiji su elementi definirani Šestim nacionalnim izvješćem Republike Hrvatske prema Okvirnoj konvenciji Ujedinjenih naroda o promjeni klime. Realizacija projekata se očekuje u 2016. godini.

• **IR-16: Unaprjeđenje izvješćivanja iz svih sektora, isključujući korištenje zemljišta, prenamjenu zemljišta i šumarstvo (u daljnjem tekstu: LULUCF)**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 0,00 HRK

U 2015. godini mjera IR-16 nije se provodila.

• **IR-17: Unaprjeđenje izvješćivanja iz sektora LULUCF**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 1.212.500,00 HRK

Republika Hrvatska je kao stranka Okvirne konvencije UN-a o promjeni klime (UNFCCC) i Kyotskog protokola (KP-a) obvezna periodički dostavljati informacije o emisijama i odlivima stakleničkih plinova. Zakonom o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 130/11 i 47/14) i Uredbom o praćenju emisija stakleničkih plinova, politike i mjera za njihovo smanjenje u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj 87/12) propisana je obveza uspostave, vođenja i **kontinuiranog unaprjeđenja nacionalnog sustava za izračun i izvješćivanje o antropogenim emisijama** iz izvora i uklanjanja pomoću odliva stakleničkih plinova iz šest sektora: energetika, industrijski procesi, otapala, poljoprivreda, **korištenje zemljišta, promjena korištenja zemljišta i šumarstvo** te otpad. U sektoru **Korištenja zemljišta, promjene u korištenju zemljišta i šumarstvu (LULUCF)** potrebno je izvjestiti o emisijama i/ili odlivima unutar zadanih šest kategorija zemljišta kao i o promjeni sadržaja zalihe ugljika prema pripadajućim pohraništima ugljika unutar svake kategorije zemljišta. Cilj projekta je poboljšati izvješćivanje u sektoru Korištenje zemljišta, promjena u korištenju zemljišta i šumarstvu u *Prvom obvezujućem razdoblju* Kyotskog protokola sukladno obvezujućim preporukama *Stručnog tima UNFCCC-a za provjeru Nacionalnog izvješća o inventaru emisija stakleničkih plinova (NIR-a)* i time unaprijediti *Nacionalni sustav za izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova* u Republici Hrvatskoj.

Također je proveden projekt sukladno obavezama iz Kyotskog protokola u *Drugom obvezujućem razdoblju* (2013.-2020. godina) u kojem je Republika Hrvatska obvezna u izvješću o inventaru emisija izvješćivati o aktivnostima iz članka 3.3 *Protokola* koje čine: pošumljavanje, ponovno pošumljavanje i krčenje šuma. Po usvajanju nove *Odluke Europskog parlamenta i Vijeća br. 529/2013 od 21. svibnja 2013. o pravilima obračunavanja emisija i odliva stakleničkih plinova koji proizlaze iz aktivnosti korištenja zemljišta, promjene u korištenju zemljišta i šumarstva i o informacijama koje se odnose na te aktivnosti uz već postojeću obavezu izvješćivanja o gospodarenju šumama* po članku 3.4 *Protokola*, Republika Hrvatska je suočena i s dodatnim obavezama izvješćivanja po aktivnostima iz članka 3.4 *Protokola* koje čine gospodarenje zemljištem pod usjevima i gospodarenje travnjačkim zemljištem, te o emisijama/odlivima povezanim s prirodnim nepogodama i drvnim proizvodima. Osnovni cilj projekta je doprinijeti smanjenju emisija odnosno povećanju odliva stakleničkih plinova u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2013. do 2020. godine kroz nadogradnju *Nacionalnog sustava za izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova* za potrebe pravovremenog ispunjavanja obaveza iz *Odluke Europskog parlamenta i Vijeća br. 529/2013 od 21. svibnja 2013. o pravilima obračunavanja emisija i odliva stakleničkih plinova koji proizlaze iz aktivnosti korištenja zemljišta, promjene u korištenju zemljišta i šumarstva i o informacijama koje se odnose na te aktivnosti*.

• **IR-18: Revizija referentne razine za aktivnost gospodarenja šumama (FMRL) prema članku 3.4 Kyotskog protokola za drugo obvezujuće razdoblje**

- *isplaćena sredstva u 2015. godini: 137.500,00 HRK*

U okviru provedbe mjere IR-17 Unapređenje izvješćivanja iz sektora LULUCF preispitana je referentna razina za gospodarenje šumama (kratica FMRL) u drugom obvezujućem razdoblju Kyotskog protokola (2013.-2020.) te je izrađen elaborat „Izmjene i dopune referentne razine za gospodarenje šumama (FMRL) za Republiku Hrvatsku“ te dostavljen Podnesak Tajništvu UNFCCC-a za tehničku korekciju referentne razine za gospodarenje šumama u skladu s Odlukom broj 2/CMP.6.

• **IR-19: Istraživanja u cilju smanjenja emisija i povećanja odliva za LULUCF sektor**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 0,00 HRK

U 2015. godini mjera IR-19 nije se provodila.

• **IR-20: Razvoj kapaciteta i osiguravanje stručne podrške za provedbu i praćenje klimatske politike te izobrazba za potrebe MZOE i Hrvatske agencije za okoliš i prirodu (u daljnjem tekstu: HAOP)**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 1.363.062,35 HRK

Realizirana je usluga izrade studije „Procjena utjecaja Okvira za klimatsko energetska politiku u razdoblju 2021.-2030. godine, u dijelu koji se odnosi na predložene mjere u sustavu trgovanja emisijama stakleničkih plinova, s naglaskom na Prijedlog odluke Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi i funkcioniranju rezerve za stabilnost tržišta za sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova Unije i o izmjeni Direktive 2003/87/EZ, na gospodarske subjekte obuhvaćene ETS-om u RH do 2030. godine. Cilj studije je procjena utjecaja EU Okvira za klimatsko energetska politiku u razdoblju 2021.-2030. godine, u dijelu koji se odnosi na predložene mjere u sustavu trgovanja emisijama stakleničkih plinova, s naglaskom na Prijedlog odluke Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi i funkcioniranju rezerve za stabilnost tržišta za sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova Unije i o izmjeni Direktive 2003/87/EZ na gospodarske subjekte obuhvaćene ETS-om u RH do 2030. godine.

Realizirana nabava usluge izrade „Programa postupnog smanjenja emisija za određene onečišćujuće tvari u Republici Hrvatskoj s projekcijama emisija do 2020., 2025 i 2030. godine s pogledom na 2050. godinu.“ Program je izrađen u svrhu ispunjenja međunarodne obveze Republike Hrvatske temeljem Zakona o potvrđivanju Konvencije o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka iz 1979. godine (LRTAP Konvencija) (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 12/93). Prema Konvenciji, „europska zračna masa“ je zajednički resurs država potpisnica, te zahtijeva koordinaciju mjera suzbijanja onečišćenja i zajedničke standarde emisija. Konvencija je potpisana 1979. godine u Ženevi, a na snagu je stupila 1983. godine. Republika Hrvatska je Konvenciju preuzela na temelju notifikacije o sukcesiji, 1991. godine.

Navedeni projekti realizirani su osiguranjem vanjske stručne podrške u cilju jačanja institucionalnog kapaciteta za provedbu i praćenje klimatske politike.

Sufinanciran je trošak održavanja 42. plenarne sjednice Međuvladinog odbora za klimatske promjene (IPCC) u Republici Hrvatskoj čiji je organizator poslova u ime Republike Hrvatske oko održavanja sjednice bio Državni hidrometeorološki zavod sukladno Memorandumu o suglasnosti kojim Vlada Republike Hrvatske poziva IPCC na održavanje 42. plenarne sjednice IPCC-a u Dubrovniku u listopadu 2015. godine.

• **IR-21: Ostale mjere u području istraživanja i razvoja te stručne podrške**

- isplaćena sredstva u 2015. godini: 229.290,51 HRK

Mjera je u 2015. godini provedena kroz poticanje 6 projekata koji su se odnosili na sufinanciranje izrade Akcijskih planova sa prijedlogom mjera koje se moraju poduzeti u kratkom roku radi poboljšanja kvalitete zraka na području određene zone ili aglomeracije te sufinanciranje zajedničkog projekta Brodsko-posavske županije i Grada Slavonski Brod pod nazivom „Edukacija i obavješćivanje građana o kvaliteti zraka u Slavonskom Brodu“ sa rokom realizacije do 2018. godine, a sve sukladno mjerama iz Plana zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2013. do 2017. godine („Narodne novine“, broj 139/13).

Dio mjera realiziranih u 2016. godini biti će navedene u Izvješću za 2016. godinu. Fond je također u 2015. godini proveo Javni poziv (ZO-9/2015) za neposredno sufinanciranje istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području klimatskih promjena temeljem kojega su sa odabranim podnositeljima zahtjeva sklopljeni ugovori sa rokom realizacije u 2016. i 2017. godini. Projekti realizirani u 2016. godini, koji se odnose na pojedine mjere iz Plana za projekte istraživanja i razvoja, će također biti navedeni u Izvješću za 2016. godinu, a projekti sa rokom realizacije u 2017. godini će biti obuhvaćeni Planom korištenja financijskih sredstava dobivenih od prodaje emisijskih jedinica putem dražbi u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2017. do 2020. godine.

Za određene aktivnosti, odnosno mjere za koje se procijeni da mogu ispuniti kriterije znanstvenih i stručno utemeljenih istraživanja (temeljna, primijenjena i razvojna istraživanja) Planom je definirano da će se provoditi kroz pravnu i institucionalnu infrastrukturu područja znanosti i istraživanja. Stoga je Vlada Republike Hrvatske 05. studenog 2015. godine donijela Program poticanja istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području klimatskih promjena za razdoblje od 2015. do 2016. godine, kojim su stvorene pretpostavke za pružanje potpore istraživačkim i razvojnim aktivnostima u području klimatskih promjena, prvenstveno u ublažavanju i prilagodbi istima. Programom je utvrđena alokacija sredstava u iznosu od 17.000.000,00 HRK za provedbu javnog natječaja za primijenjena i razvojna istraživanja. Provedbena tijela za Program su Hrvatska zaklada za znanost i Fond, te će zbog dugotrajne pripreme i procedure provedbe natječaja koja se provodila tijekom 2016. godine, odabranim projektima u 2017. i 2018. godini dodjeljivati odobrena sredstva, što će biti obuhvaćeno Planom korištenja financijskih sredstava dobivenih od prodaje emisijskih jedinica putem dražbi u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2017. do 2020. godine.

Zaključno, u 2015. godini je izvršenje planiranih mjera istraživanja i razvoja na razini 7,7% ukupno planiranog. Od ukupno 21 pojedinačne mjere provodile su se samo mjere IR-7, IR-17, IR-18, IR-20 i IR-21, ali su usvajanjem Programa poticanja istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području klimatskih promjena za razdoblje od 2015. do 2016. godine stvorene pretpostavke za realizaciju preostalih mjera tijekom 2016. godine. Najviše sredstava (34,9%) isplaćeno je u svrhu razvoja kapaciteta i osiguravanje stručne podrške za provedbu i praćenje klimatske politike. Izvršenje mjera istraživanja i razvoja te stručne podrške u odnosu na Plan dano je u tablici 12.

Tablica 12. Izvršenje prioritetne mjere istraživanje i razvoj u 2015. godini u odnosu na Plan

Oznaka	Mjera	Ukupno kumulativno financiranje do kraja 2016. godine - prijedlog [HRK]	Ukupno isplaćena sredstva u 2015. godini [HRK]	Ostvarena postotna raspodjela po prioritetnoj mjeri u 2015. godini [%]

IR-1	Studija za izradu troškovno optimalnog modela smanjenja emisije CO2	4.000.000,00	0	0,00%
IR-2	Primijenjena i razvojna istraživanja namijenjena prilagodbi klimatskim promjenama		0	0,00%
IR-3	Projektiranje sustava poticanja sudionika u građenju na gradnju novih zgrada prema gotovo nula energetske standardu		0	0,00%
IR-4	Izrada Programa energetske obnove zgrada javnog sektora do 2020. godine s detaljnim planom do 2016. godine		0	0,00%
IR-5	Izrada Programa energetske obnove javne rasvjete		0	0,00%
IR-6	Izrada modela poticanja zelene javne nabave		0	0,00%
IR-7	Izrada Programa korištenja potencijala za povećanje učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije u grijanju i hlađenju		534.896,25	13,37%
IR-8	Izrada programa akumulacije rashladne energije u zgradarstvu		0	0,00%
IR-9	Izrada nacionalne mape postrojenja s potencijalom korištenja otpadne topline za potrebe centraliziranog korištenja u gospodarske i druge svrhe uključujući grijanje i hlađenje stambenih jedinica, obiteljskih kuća i potrebe naselja i gradova		0	0,00%
IR-10	Segmentno istraživanje o energetskej potrošnji u sektoru prometa		0	0,00%

IR-11	Razvoj koncepta e-mobilnosti u Republici Hrvatskoj		0	0,00%
IR-12	Izrada Nacionalnog programa smanjenja emisija iz cestovnog prometa u razdoblju 2015. do 2017. godine s pogledom do 2020. godine		0	0,00%
IR-13	Istraživanje i razvoj tehnologija za proizvodnju biogoriva iz obnovljivih izvora		0	0,00%
IR-14	Izrada studije izvodljivosti s akcijskim planom pripremnih aktivnosti za CCS projekte u Republici Hrvatskoj		0	0,00%
IR-15	Analiza primjene postojećih i istraživanje novih mjera za smanjenje emisija stakleničkih plinova u sektoru poljoprivrede		0	0,00%
IR-16	Unaprjeđenje izvješćivanja iz svih sektora, isključujući LULUCF		0	0,00%
IR-17	Unaprjeđenje izvješćivanja iz sektora LULUCF		1.212.500,00	30,31%
IR-18	Revizija referentne razine za aktivnost gospodarenja šumama (FMRL) prema članku 3.4 Kyotskog protokola za drugo obvezujuće razdoblje		137.500,00	3,43%
IR-19	Istraživanja u cilju smanjenja emisija i povećanja odliva za LULUCF sektor		0	0,00%
IR-20	Razvoj kapaciteta i osiguravanje stručne podrške za provedbu i praćenje klimatske politike te izobrazba za potrebe MZOE i HAOP-a		1.363.062,35	34,08%

IR-21	Ostale mjere u području istraživanja i razvoja te stručne podrške		229.290,51	5,73%
UKUPNO:		4.000.000,00	3.477.249,11	100,00%